

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Науково-дослідний центр
Збройних Сил України
“Державний океанаріум”

Код 3-2

ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ
ПОЛЬОВИХ (ЕКСПЕДИЦІЙНИХ) ТА
ПОШУКОВИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

Методичний посібник

355.5
K 55

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

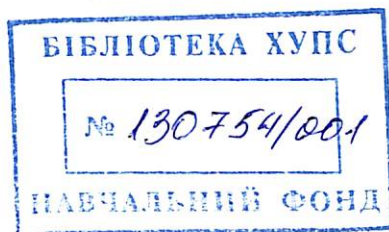
Науково-дослідний центр Збройних Сил України
“Державний океанаріум”

О.В. Кобзар, Т.А. Кобзар

**ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ
ПОЛЬОВИХ (ЕКСПЕДИЦІЙНИХ) ТА
ПОШУКОВИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ**

Під загальною редакцією Г.П. Фердмана

Методичний посібник
для військовослужбовців і працівників наукових та науково-дослідних
установ (закладів) Збройних Сил України

Одеса
2018

Рекомендовано до друку:

Науково-технічною радою Науково-дослідного центру
Збройних Сил України “Державний океанаріум”
(протокол № 5 від 31 травня 2018 р.)

Автори:

Кобзар О.В. – старший науковий співробітник Науково-дослідного центру Збройних Сил України “Державний океанаріум”, полковник запасу;

Кобзар Т.А. – науковий співробітник Науково-дослідного центру Збройних Сил України “Державний океанаріум”.

Під загальною редакцією:

Фердман Г.П. – заступник начальника Науково-дослідного центру Збройних Сил України “Державний океанаріум” з наукової роботи, кандидат наук з державного управління, СНС, капітан 1 рангу.

Наукова редакція:

Дончак А.М. – начальник Науково-дослідного центру Збройних Сил України “Державний океанаріум”, кандидат психологічних наук, полковник.

Кобзар О.В.

Організація і проведення польових (експедиційних) та пошукових наукових досліджень у Збройних Силах України : метод. посібник / О.В. Кобзар, Т.А. Кобзар ; під загальною редакцією Г.П. Фердмана: Науково-дослідний центр Збройних Сил України “Державний океанаріум”. – Одеса: Фенікс, 2018. – 108 с.

ISBN 978-966-928-292-7

Методичний посібник присвячено розгляду організаційних, методичних і практичних основ проведення польових (експедиційних) та пошукових наукових досліджень в ході відповідної наукової діяльності науково-дослідних установ Збройних Сил України.

Методичний посібник розроблено відповідно до заходів “Плану воєнно-історичної роботи у Збройних Силах України на 2018 рік”, відповідних річних планів Військово-Морських Сил Збройних Сил України та Науково-дослідного центру Збройних Сил України “Державний океанаріум”.

Посібник призначений для користування військовослужбовців та наукових співробітників наукових і науково-дослідних установ (закладів) Збройних Сил України, які беруть безпосередню участь в організації і проведенні польових (експедиційних) та пошукових наукових досліджень.

УДК 359; 910.2

ISBN 978-966-928-292-7

© Кобзар О.В., Кобзар Т.А., 2018

© Науково-дослідний центр Збройних

Сил України “Державний океанаріум”, 2018

ПЕРЕДМОВА

I. Методичний посібник “Організація і проведення польових (експедиційних) та пошукових наукових досліджень у Збройних Силах України” (далі – Посібник) надає рекомендації з організаційних, методичних і практичних основ проведення польових (експедиційних) та пошукових наукових досліджень в ході відповідної наукової діяльності науково-дослідних установ Збройних Сил України.

II. Посібник розроблено згідно з вимогами керівних документів, що визначають організацію та проведення наукової і науково-технічної діяльності в Збройних Силах України (далі – ЗС України), з урахуванням особливостей ведення польових (експедиційних) та польових наукових досліджень поза межами пунктів постійної дислокації науково-дослідних установ.

Посібник призначений для користування військовослужбовців та наукових співробітників наукових і науково-дослідних установ ЗС України, які беруть безпосередню участь в організації і проведенні польових (експедиційних) та пошукових наукових досліджень.

За умови ігнорування воєнної складової контексту викладу Посібника, він може бути цікавим та корисним для широкого загалу читачів.

Відповідно, Міністерство оборони України та ЗС України не несуть жодної відповідальності за наслідки застосування матеріалів, методик та порад даного Посібника не за своїм прямим призначенням.

III. Посібник підготовлено науковим авторським колективом Науково-дослідного центру Збройних Сил України “Державний океанаріум” у складі: старшого наукового співробітника, полковника запасу КОБЗАРЯ О.В. (Передмова, Вступ, Розділи 1-3 – у співавторстві; Розділи 4 - 9, 11, Висновки) та наукового співробітника КОБЗАР Т.А. (Розділи 1-3 – у співавторстві; Розділи 5, 7 – у співавторстві, Розділ 10, Додатки, Бібліографічний список, Предметний покажчик, Зміст) під загальною редакцією (керівника):

ЗМІСТ

Передмова	3
ВСТУП	5
РОЗДІЛ I. Загальні положення	7
РОЗДІЛ II. Законодавча та нормативно-правова база організації і проведення польових (експедиційних) та пошукових наукових досліджень в Збройних Силах України	9
РОЗДІЛ III. Методичні підходи до проведення польових (експедиційних) та пошукових наукових досліджень в Збройних Силах України	11
РОЗДІЛ IV. Організація підготовки і проведення польових (експедиційних) та пошукових наукових досліджень в Збройних Силах України	15
4.1 Мета і завдання польових (експедиційних) та пошукових наукових досліджень, які проводяться в Збройних Силах України	15
4.2 Форми проведення польових (експедиційних) та пошукових наукових досліджень. Види експедицій	17
4.3 Зміст основних етапів підготовки і проведення експедиції	20
4.4 Розвідка місцевості для проведення експедиції	24
4.5 Правила облаштування та охорона базового табору наукової польової експедиції	26
РОЗДІЛ V. Морські пошукові (експедиційні) наукові дослідження	30
5.1 Види, призначення і принципи проведення морських наукових досліджень	30
5.2 Зміст та етапи морських наукових досліджень	32
РОЗДІЛ VI. СКЛАД, ПОВНОВАЖЕННЯ, ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ПОСАДОВИХ ОСІБ ЕКСПЕДИЦІЇ	35
6.1 Структура дослідницького апарату на місцевості під час проведення експедиції	35
6.2 Повноваження керівника науково-дослідної установи (закладу), який організовує та проводить експедицію	36
6.3 Вимоги до посадових осіб, які призначаються керівниками (начальниками) експедицій та їх заступниками	38
6.4 Обов'язки і права керівника та заступника (заступників) керівника (начальника) експедиції	39
6.5 Обов'язки і права учасника експедиції	44
РОЗДІЛ VII. Основні види забезпечення експедиції	46
7.1 Науково-організаційне забезпечення	46
7.2 Морально-психологічне забезпечення експедиції та вимоги до підбору складу її учасників	47
7.3 Матеріально-технічне забезпечення	48
7.4 Фінансове забезпечення	49

7.5 Медичне забезпечення	50
РОЗДІЛ VIII. Контроль організації та проведення польових (експедиційних) та пошукових наукових досліджень	55
РОЗДІЛ IX. Аналіз і узагальнення результатів експедиції, їх впровадження в практичну діяльність військ (сил)	56
РОЗДІЛ X. Основи виживання та заходи безпеки в екстремальних умовах під час експедиції	60
10.1 Орієнтування на незнайомій місцевості та основи виживання в екстремальних обставинах	60
10.2 Заходи безпеки та безпечного виконання завдань під час проведення експедиції	73
РОЗДІЛ XI. Можливості фонду алгоритмів і програм Збройних Сил України, як інструментів проведення обробки інформації, отриманої в ході польових (експедиційних) та пошукових наукових досліджень	76
ВИСНОВКИ	79
БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК	80
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК	82
ДОДАТКИ:	
1. Структура мети і завдань експедиції	84
2. Перелік документів (орієнтовний) для організації і проведення експедиції в ході польового (експедиційного) та пошукового воєнно-історичного наукового дослідження	85
3. Замисел на проведення експедиції в ході польового (експедиційного) та пошукового воєнно-історичного наукового дослідження (<i>варіант</i>)	88
4. Наказ командира військової частини А0000 "Про організацію і проведення експедиції в ході польового (експедиційного) та пошукового воєнно-історичного наукового дослідження" (варіант)	89
5. Наказ командира військової частини А0000 "Про призначення колективу експедиції в ході польового (експедиційного) та пошукового воєнно-історичного наукового дослідження" (варіант)	92
6. План організації і проведення експедиції в ході воєнно-історичного дослідження (варіант)	94
7. Перелік наукового обладнання та засобів матеріально-технічного забезпечення експедиції воєнно-історичної тематики Збройних Силах України (варіант)	99
8. Форма одягу, екіпірування та особисті документи учасників експедиції	100
9. Перелік (орієнтовний) органів військового управління Збройних Сил України та цивільних структур, з якими необхідне погодження (або їх повідомлення) щодо запланованих робіт експедицій	101
10. Перелік (орієнтовний) лікарських засобів, які повинні бути у медичній аптеці першої медичної допомоги лікаря (фельдшера) експедиції	102
11. Титульний аркуш Звіту про результати роботи експедиції в зоні польового-експедиційного та пошукового наукового дослідження	103
НОТАТКИ	106